

Ilmoitus sijoituspäätösten pääasiallisista haitallisista vaikutuksista kestävyystekijöihin

Keski-Suomen Osuuspankki
Kesäkuu 2024

1 Ilmoitus sijoituspäätösten pääasiallisista haitallisista vaikutuksista kestävyystekijöihin

Versiohistoria

Sovellettu (pvm)	Versio	Muutokset
30.6.2021	1.0	Haitallisten kestävyysvaikutusten huomiointi sijoitus- ja vakuutustoiminnassa
28.6.2023	2.0	Lisätty lista indikaattoreista (mukaan lukien valtioihin ja ylikansallisiin organisaatioihin tehtyihin sijoituksiin sovellettavat indikaattorit ja kiinteistösijoitukset).
22.12.2023	2.1	Päivitetty raportointi Taulukon 1 indikaattoreille 6, 8, ja 9.
30.06.2024	3.0	Ilmoitus sijoituspäätösten pääasiallisista haitallisista vaikutuksista kestävyystekijöihin muutettu OP Ryhmän ryhmätasoisesta ilmoituksesta yhtiötasoiseksi

Finanssimarkkinatoimija: Keski-Suomen Osuuspankki 74370097ZDC1B7CS5F05

1.1 Tiivistelmä

Keski-Suomen Osuuspankki 74370097ZDC1B7CS5F05 ottaa huomioon sijoituspäätöksensä pääasialliset haitalliset vaikutukset kestävyystekijöihin. Tämä ilmoitus on Keski-Suomen Osuuspankin ilmoitus pääasiallisista haitallisista vaikutuksista kestävyystekijöihin. Tämä ilmoitus pääasiallisista haitallisista vaikutuksista kestävyystekijöihin kattaa viitekauden, joka alkaa 1. päivänä tammikuuta 2023 ja päättyy 31. päivänä joulukuuta 2023.

Tämä ilmoitus annetaan Euroopan Unionin tiedonantoasetuksen (SFDR) edellyttämällä tavalla (2019/2088, 4 artikla). Raportointi haitallisten vaikutusten indikaattoreista viitejaksolta on esitetty SFDR:n delegoidun asetuksen (EU) 2022/1288 liitteessä I olevassa taulukossa 1. Tämä lausunto tarkastetaan vuosittain.

Täydenvaltakirjan omaisuudenhoitoa tarjoavat osuuspankit ovat ulkoistaneet sijoitustoimintansa OP Varainhoito Oy:lle. Näin ollen sijoitustoiminnassa huomioidaan soveltuvin osin muun muassa OP Varainhoito Oy:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä OP Varainhoito Oy:n noudattamat kansainväliset standardit.

Tässä lausunnossa kuvataan myös OP Ryhmässä, mukaan lukien osuuspankeissa, sovellettavat kestävyystekijöihin kohdistuvien pääasiallisten haitallisten vaikutusten tunnistamista ja priorisointia koskevat toimintaperiaatteet sekä se, miten nämä toimintaperiaatteet pidetään ajan tasalla ja miten niitä sovelletaan.

Haitalliset vaikutukset kestävyystekijöihin jakautuvat seuraaviin teemoihin:

Sijoituskohteina oleviin yrityksiin tehtyihin sijoituksiin sovellettavat indikaattorit:

- Kasvihuonekaasupäästöt
- Biologinen monimuotoisuus
- Vesi
- Jäte
- Yhteiskuntaan ja työntekijöihin liittyvät asiat

Valtioihin ja ylikansallisiin organisaatioihin tehtyihin sijoituksiin sovellettavat indikaattorit:

- Kasvihuonekaasuintensiteetti
- Sijoituskohteina olevat maat, jotka ovat syyllistyneet sosiaalilainsäädännön rikkomisiin

Haitalliset kestävyysvaikutukset analysoidaan läpivalaisemalla sijoitukset Taulukossa 1 mainittujen mittareiden osalta ja raportoimalla näistä kerran vuodessa. Sijoituskohteiden pääasiallisia haitallisia vaikutuksia on toistaiseksi haastavaa tunnistaa, sillä sijoituskohteet eivät raportoivat näitä kattavasti. Saatavilla oleva tieto yhdistetään ulkopuolisten palveluntarjoajien arvioituihin tietoihin, jotta voidaan saada suuntaa antava kuva siitä, minkälaisia kestävyysvaikutuksia eri yhtiöillä on. Sijoituskohteiden haitalliset kestävyysvaikutukset lasketaan yhteen, ja yhteenlaskettua lukua seurataan finanssimarkkinatoimijan tasolla. Sijoitusten vertailu on haastavaa, sillä sijoitussalkkumme sisältävät erilaisia omaisuusluokkia ja toimialoja. Riippuen sijoitussalkun koosta ja omaisuusluokkajakaumasta, voivat haitallisuutta kuvaavat kestävyysindikaattoriluvut vaihdella eri finanssimarkkinatoimijoiden osalta.

2 Kuvaus pääasiallisista haitallisista vaikutuksista kestävyystekijöihin

Kestävyystekijöillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan ja työntekijöihin liittyviä asioita, ihmiskoikeuksien kunnioittamista sekä korruption ja lahjonnan torjuntaan liittyviä asioita. Sijoituskohteet, eli yhtiöt, voivat liiketoiminnallaan aiheuttaa haitallisia vaikutuksia kestävyystekijöihin. OP Varainhoito Oy, jolle osuuspankit ovat ulkoistaneet sijoitustoimintansa, pyrkii tekemään näkyväksi yhtiöiden toiminnan mahdollisia ympäristölle tai yhteiskunnalle kohdistuvia haitallisia kestävyysvaikutuksia. Pääasialliset haitalliset kestävyysvaikutukset otetaan huomioon läpivalaisemalla sijoituskohteet keskeisimmillä ilmasto-, ympäristö- ja yhteiskuntavaikutuksien PAI-mittareilla (ks Taulukko 1). Lisäksi taulukkoon on sisällytetty kuvaus nykyisistä ja suunnitelluista toimista ja tavoitteista, joilla haitallisia kestävyysvaikutuksia pyritään välttämään ja/tai vähentämään.

Taulukko 1 *

Sijoituskohteina oleviin yrityksiin tehtyihin sijoituksiin sovellettavat indikaattorit

ILMASTOON JA MUUHUN YMPÄRISTÖÖN LIITTYVÄT INDIKAATTORIT

Haitallisuutta kuvaava kestävyysindikaattori	Mittari	Vaikutus 2023 ** ***	Vaikutus 2022	Selitys	Toteutetut toimet sekä seuraavalle viitekaudelle suunnitellut toimet ja asetetut tavoitteet
Kasvihuonekaasupäästöt	1. Kasvihuonekaasupäästöt	Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöt	2 543 tCO ₂ e (97.76%)		ESG-analyysi: OP Varainhoidossa sijoitusten hiilijalanjälkeä on seurattu vuodesta 2015. OP-rahastojen sijoitusten hiili-intensiteetin painotettu keskiarvo on laskenut 49 % vuoden 2019 tasosta. OP Varainhoito on sitoutunut Pariisin ilmastotavoitteiden edistämiseen ja saavuttamaan sijoitustoiminnan hiilineutraaliuden viimeistään vuoteen 2050 mennessä ja on julkistanut tavoitteensa osana kansainvälisestä Net Zero Asset Managers -aloitetta. Konkreettisenä välitavoitteena osake- ja korkosijoituksille on puolittaa OP-rahastojen yhteenlaskettu hiili-intensiteetti vuoden 2030 loppuun mennessä verrattuna vuoteen 2019. Sijoitustoiminnassa hyödynnetään ilmastomittareita osana yhtiöanalyysia. Tämä sisältää tunnuslukuja, jotka mahdollistavat esimerkiksi Pariisin ilmastopimuksen lämpenemistavoitteiden mallintamisen sijoituskohteiden osalta, sekä tiedot kohdeyhtiöiden päästövähennystavoitteista.
		Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt	852 tCO ₂ e (97.76%)		
		Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt	49 957 tCO ₂ e (91.5%)		
		Kasvihuonekaasupäästöt yhteensä	53 352 tCO ₂ e		
	2. Hiilijalanjälki	Hiilijalanjälki	1 406 tCO ₂ e/m€		
	3. Sijoituskohteina olevien yritysten kasvihuonekaasuintensiteetti	Sijoituskohteina olevien yritysten kasvihuonekaasuintensiteetti	884 tCO ₂ e/m€		
	4. Fossiilisten polttoaineiden alalla toimiviin yrityksiin liittyvä vastuu	Fossiilisten polttoaineiden alalla toimiviin yrityksiin tehtyjen sijoitusten osuus	13.35% (97.59%)		

Haitallisuutta kuvaava kestävyysindikaattori		Mittari	Vaikutus 2023 ** ***	Vaikutus 2022	Selitys	Toteutetut toimet sekä seuraavalle viitekaudelle suunnitellut toimet ja asetetut tavoitteet
	5. Uusiutumattoman energian kulutuksen ja tuotannon osuus	Sijoituskohteina olevien yritysten uusiutumattoman energian kulutuksen ja uusiutumattoman energian tuotannon osuus verrattuna uusiutuviin energialähteisiin ilmaistuna prosentteina energialähteiden kokonaismäärästä	70.74% (83.59%)			Poissulut: OP Varanhoito poissulkee kaikki suorat, aktiiviset sijoitukset yrityksiin, joiden tuotanto on liikevaihdoltaan yli 20 % riippuvainen kivihiilestä tai kivihiilipohjaisesta energiasta. Kivihiilestä luovutaan asteittain vuoteen 2030 mennessä.
	6. Energiankulutuksen intensiteetti ilmasto-vaikutukseltaan merkittävää alaa kohden	Energiankulutus gigawattitunteina sijoituskohteina olevien yritysten tuottamaa miljoonaa euroa kohden lasketuna ilmasto-vaikutukseltaan merkittävää alaa kohden	NACE toimiala A (Maatalous, metsätalous ja kalatalous) 0.42 GWh /m€ (49.87%) NACE toimiala B (Kaivostointa ja louhinta) 1.98 GWh /m€ (92.81%) NACE toimiala C (Teollisuus) 1.05 GWh /m€ (98.75%) NACE toimiala D (Sähkö-, kaasu-, lämpö- ja ilmastointihuolto)			

Haitallisuutta kuvaava kestävyysindikaattori		Mittari	Vaikutus 2023 ** ***	Vaikutus 2022	Selitys	Toteutetut toimet sekä seuraavalle viitekaudelle suunnitellut toimet ja asetetut tavoitteet
			11.62 GWh /m€ (97.68%) NACE toimiala E (Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito) 0.68 GWh /m€ (97.89%) NACE toimiala F (Rakentaminen) 0.54 GWh /m€ (72.66%) NACE toimiala G (Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus) 0.09 GWh /m€ (73.16%) NACE toimiala H (Kuljetus ja varastointi) 1.31 GWh /m€ (91.73%)			

Haitallisuutta kuvaava kestävyysindikaattori		Mittari	Vaikutus 2023 ** ***	Vaikutus 2022	Selitys	Toteutetut toimet sekä seuraavalle viitekaudelle suunnitellut toimet ja asetetut tavoitteet
			NACE toimiala L (Kiinteistöalan toiminta) 0.46 GWh /m€ (86.95%)			
Biologinen monimuotoisuus	7. Toiminnot, jotka vaikuttavat kielteisesti biologisen monimuotoisuuden kannalta herkkiin alueisiin	Sellaisiin sijoituskohteina oleviin yrityksiin tehtyjen sijoitusten osuus, joilla on toimipaikkoja tai toimintoja biologisen monimuotoisuuden kannalta herkillä alueilla tai niiden lähellä, kun näiden sijoituskohteina olevien yritysten toiminnot vaikuttavat kielteisesti näihin alueisiin	4.63% (97.6%)			ESG-analyysi: Sijoittajien mahdollisuudet arvioida globaalisti hajautettujen sijoituskohteidenluontoon liittyviä taloudellisia riskejä ovat vielä rajalliset, sillä paikkasidonnaisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen voidaan mitata pääosin epäsuorasti. Olemme toteuttaneet alustavan analyysin kahden rahastomme riippuvuuksista luonnon pääomasta, ja tavoitteenamme on jatkaa ja laajentaa tätä analyysiä.
Vesi	8. Päästöt veteen	Sijoituskohteina olevien yritysten aiheuttamat päästöt veteen tonneina sijoitettua miljoonaa euroa kohden painotettuna keskiarvona ilmaistuna	0.0017 t/m€ (8.98%)			ESG-analyysi: Veden osalta seurataan teollisen toiminnan jätevesien määrää, sekä yhtiöiden toimintojen kohdistumista niukkojen vesivarantojen alueille niillä toimialoilla, joille se on olennaista.

Haitallisuutta kuvaava kestävyysindikaattori		Mittari	Vaikutus 2023 ** ***	Vaikutus 2022	Selitys	Toteutetut toimet sekä seuraavalle viitekaudelle suunnitellut toimet ja asetetut tavoitteet
Jäte	9. Vaarallisen jätteen ja radioaktiivisen jätteen määrä	Sijoituskohteina olevien yritysten tuottama vaarallinen jäte ja radioaktiivinen jäte tonneina sijoitettua miljoonaa euroa kohden painotettuna keskiarvona ilmaistuna	1.1991 t/m€ (48.78%)			ESG-analyysi: Yhtiöiden toiminnan tuottama ongelmajätteiden määrä tarkastellaan osana salkkukohtaista ESG-analyysiä niillä toimialoilla, joille se on olennaista.

YHTEISKUNTAAN JA TYÖNTEKIJÖIHIN LIITTYVIÄ ASIOITA, IHMISOIKEUKSIEN KUNNIOITTAMISTA SEKÄ KORRUPTION JA LAHJONNAN TORJUNTAAN LIITTYVIÄ ASIOITA KOSKEVAT INDIKAATTORIT

Haitallisuutta kuvaava kestävyysindikaattori		Mittari	Vaikutus 2023 ** ***	Vaikutus 2022	Selitys	Toteutetut toimet sekä seuraavalle viitekaudelle suunnitellut toimet ja asetetut tavoitteet
Yhteiskuntaan ja työntekijöihin liittyvät asiat	10. YK:n Global Compact -periaatteen ja monikansallisille yrityksille annettujen Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) toimintaohjeiden rikkomiset	Sellaisiin sijoituskohteina oleviin yrityksiin tehtyjen sijoitusten osuus, jotka ovat olleet osallisia YK:n Global Compact -periaatteiden tai monikansallisille yrityksille annettujen OECD:n toimintaohjeiden rikkomisiin	0.01% (97.6%)			<p>ESG-analyysi: OP on allekirjoittanut YK:n Global Compact -aloitteen periaatteet. Sijoituskohteet läpivalaistaan säännöllisesti kansainvälisten normien rikkomusten varalta.</p> <p>Aktiivinen omistajuus: Mikäli normirike havaitaan, aloitetaan yhtiön kanssa vaikuttamisprosessi. Viime kädessä yhtiö poissuljetaan sijoituksista.</p>
	11. YK:n Global Compact -periaatteen tai monikansallisille yrityksille annettujen OECD:n toimintaohjeiden noudattamisen seuraamista koskevien prosessien ja mekanismien puute	Sellaisiin sijoituskohteina oleviin yrityksiin tehtyjen sijoitusten osuus, joilla ei ole toimintaperiaatteita YK:n Global Compact -periaatteiden tai monikansallisille yrityksille annettujen OECD:n toimintaohjeiden noudattamisen seuraamista varten tai epäkohkien tai valitusten käsittelyjärjestelmiä YK:n Global Compact -periaatteiden tai monikansallisille yrityksille annettujen OECD:n	0.06% (97.6%)			<p>ESG-analyysi: OP on allekirjoittanut YK:n Global Compact -aloitteen periaatteet. Sijoitusten läpivalaisussa tunnistetaan kohdeyhtiöitä, joiden käytännössä on puutteita ja/tai jotka eivät ole linjassa periaatteiden kanssa.</p>

Haitallisuutta kuvaava kestävyysindikaattori		Mittari	Vaikutus 2023 ** ***	Vaikutus 2022	Selitys	Toteutetut toimet sekä seuraavalle viitekaudelle suunnitellut toimet ja asetetut tavoitteet
		toimintaohjeiden rikkomiseen puuttumista varten				
	12. Sukupuolten välinen tasoittamaton palkkaero	Keskimääräinen sukupuolten välinen tasoittamaton palkkaero sijoituskohteina olevissa yrityksissä	10.89% (16.29%)			ESG-analyysi: Tällä hetkellä datan kattavuus liian alhainen. Olemme hankkineet indikaattorin ulkopuoliselta palveluntarjoajalta, joka pyrkii parantamaan tiedon kattavuutta. Datan huono kattavuus johtuu siitä, että toistaiseksi vain harvat yritykset raportoivat kyseistä indikaattoria.
	13. Sukupuolten moninaisuus hallituksessa	Hallituksen naispuolisten jäsenten keskimääräinen osuus suhteessa miespuolisiin jäseniin sijoituskohteina olevissa yrityksissä ilmaistuna prosentteina kaikista hallituksen jäsenistä	35.35% (97.76%)			ESG-analyysi. OP Varainhoidossa seurataan sijoituskohteiden hallitusten sukupuolijakaumaa ja tarvittaessa otetaan tarkempaan tarkasteluun kohteita, joiden hallituksissa ei ole huomioitu sukupuolten moninaisuutta.
	14. Altistuminen kiistanalaisiin aseisiin (jalkaväkimäminat, tytämmukset, kemialliset aseet ja biolo-giset aseet) liittyvälle riskille	Sellaisiin sijoituskohteina oleviin yrityksiin tehtyjen sijoitusten osuus, jotka osallistuvat kiistanalaisten aseiden valmistukseen tai myyntiin	0.01% (97.6%)			Poissulut: OP Varainhoito poissulkee kaikki kiistanalaiset aseet kaikista sijoituksistaan.

Valtioihin ja ylikansallisiin organisaatioihin tehtyihin sijoituksiin sovellettavat indikaattorit

Haitallisuutta kuvaava kestävyysindikaattori		Mittari	Vaikutus 2023	Vaikutus 2022	Selitys	Toteutetut toimet sekä seuraavalle viitekaudelle suunnitellut toimet ja asetetut tavoitteet
Ympäristö	15. Kasvihuonekaasuintensiteetti	Sijoituskohteina olevien maiden kasvihuonekaasuintensiteetti	NA tCO ₂ e/m€ (NA%)			ESG-analyysi: OP Varainhoito on sitoutunut Pariisin ilmastotavoitteiden edistämiseen ja saavuttamaan sijoitustoiminnan hiilineutraaliuden viimeistään vuoden 2050 mennessä ja on julkistanut tavoitteensa osana kansainvälisestä Net Zero Asset Managers -aloitetta. Valtiolainasijoitusten osalta seurataan valtioiden kasvihuonekaasuintensiteettiä.
Yhteiskunnallinen	16. Sijoituskohteina olevat maat, jotka ovat syyllistyneet sosiaalilain- säädännön rikkomisiin	Niiden sijoituskohteina olevien maiden lukumäärä (absoluuttinen lukumäärä sekä kaikilla sijoituskohteina olevilla mailla jaettu suhteellinen lukumäärä), jotka ovat syyllistyneet kansainvälisissä perus- ja yleissopimuksissa, Yhdistyneiden kansakuntien periaatteissa tai tapauksen mukaan kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettuihin sosiaalilainsäädännön rikkomisiin	NA% (NA%)			OP Varainhoito noudattaa eri kansainvälisten tahojen, kuten EU:n, YK:n ja Yhdysvaltojen pakotteita. Sijoitukset läpivalaistetaan näiden pakotelistojen mukaan.

Kiinteistövarallisuuteen tehtyihin sijoituksiin sovellettavat indikaattorit

Haitallisuutta kuvaava kestävyysindikaattori		Mittari	Vaikutus 2023	Vaikutus 2022	Selitys	Toteutetut toimet sekä seuraavalle viitekaudelle suunnitellut toimet ja asetetut tavoitteet
Fossiiliset polttoaineet	17. Altistuminen fossiilisiin polttoaineisiin liittyvälle riskille kiinteistövarallisuuden kautta	Sellaiseen kiinteistövarallisuuteen tehtyjen sijoitusten osuus, joka liittyy fossiilisten polttoaineiden talteenottoon, varastointiin, kuljetukseen tai valmistukseen	N/A			N/A
Energiatehokkuus	18. Altistuminen energiatehottomaan kiinteistövarallisuuteen liittyvälle riskille	Energiatehottomaan kiinteistövarallisuuteen tehtyjen sijoitusten osuus	N/A			N/A

ILMASTOON JA MUUHUN YMPÄRISTÖÖN LIITTYVÄT LISÄINDIKAATTORIT

Sijoituskohteina oleviin yrityksiin tehtyihin sijoituksiin sovellettavat indikaattorit

Haitallisuutta kuvaava kestävyysindikaattori		Mittari	Vaikutus 2023	Vaikutus 2022	Selitys	Toteutetut toimet sekä seuraavalle viitekaudelle suunnitellut toimet ja asetetut tavoitteet
Päästöt	4. Sijoitukset yrityksiin, joilla ei ole hiilipäästöjen vähentämiseen tähtäviä aloitteita	Sellaisiin sijoituskohteina oleviin yrityksiin tehtyjen sijoitusten osuus, joilla ei ole hiilipäästöjen vähentämiseen tähtäviä aloitteita Pariisin sopimuksen noudattamiseksi	50.9% (97.59%)			ESG-analyysi: OP Varainhoito on sitoutunut Pariisin ilmastotavoitteiden edistämiseen ja saavuttamaan sijoitustoiminnan hiilineutraaliuden viimeistään vuoden 2050 mennessä. Sijoitustoiminnassa hyödynnetään ilmastomittareita osana yhtiöanalyysia. Tämä sisältää tunnuslukuja, jotka mahdollistavat esimerkiksi Pariisin ilmastopimuksen lämpenemistavoitteiden mallintamisen sijoituskohteiden osalta, sekä tiedot kohdeyhtiöiden päästövähennystavoitteista.

YHTEISKUNTAAN JA TYÖNTEKIJÖIHIN LIITTYVIÄ ASIOITA, IHMISOIKEUKSIEN KUNNIOITTAMISTA SEKÄ KORRUPTION JA LAHJONNAN TORJUNTAAN LIITTYVIÄ ASIOITA KOSKEVAT LISÄINDIKAATTORIT

Sijoituskohteina oleviin yrityksiin tehtyihin sijoituksiin sovellettavat indikaattorit

Haitallisuutta kuvaava kestävyysindikaattori		Mittari	Vaikutus 2023	Vaikutus 2022	Selitys	Toteutetut toimet sekä seuraavalle viitekaudelle suunnitellut toimet ja asetetut tavoitteet
Ihmisoikeudet	14. Vakaviin ihmisoikeusongelmiin ja ihmisoikeuksien loukkauksiin liittyvien tunnistettujen tapausten määrä	Sijoituskohteina oleviin yrityksiin yhdistettyjen vakaviin ihmisoikeusongelmiin ja ihmisoikeuksien loukkauksiin liittyvien tapausten määrä palnotetun keskiarvon perusteella	0.000000046 (97.6%)			ESG-analyysi: Sijoitusten läpivalaisussa pyritään tunnistamaan kohdeyhtiöitä, joilla on huomattava määrä ihmisoikeuksien loukkauksiin liittyviä tunnistettuja tapauksia, ja tarvittaessa yhtiö otetaan tarkempaan seurantaan.

* Tietolähde MSCI

** Suluissa oleva luku kertoo datan kattavuuden (%)

*** Tulokset on laskettu vuosineljänsien keskiarvona

**** Vaikutus on laskettu viitekauden lopussa omistettujen sijoituskohteiden ja ko. ajankohdan bruttoarvojen perusteella.

3 Kuvaus kestävyystekijöihin kohdistuvien pääasiallisten haitallisten vaikutusten tunnistamista ja priorisointia koskevista toimintaperiaatteista

Alla kuvataan OP Ryhmässä (ml. osuuspankeissa) sovellettavat ”Kestävyystekijöihin kohdistuvien pääasiallisten haitallisten vaikutusten tunnistamista ja priorisointia koskevat toimintaperiaatteet”.

Keski-Suomen Osuuspankin hallitus on hyväksynyt nämä ”Kestävyystekijöihin kohdistuvien pääasiallisten haitallisten vaikutusten tunnistamista ja priorisointia koskevat toimintaperiaatteet” sijoituspäätöksenteossään 23.5.2023. Täydenvaltakirjan omaisuudenhoitoa tarjoavat osuuspankit ovat ulkoistaneet sijoitustoimintansa OP Varainhoito Oy:lle (jäljempänä ”OP Varainhoito”) ja OP Varainhoito vastaa näin täydenvaltakirjan mallisalkkujen sijoituspäätöksistä osuuspankkien puolesta. Periaatteiden päivitystarve arvioidaan vuosittain.

3.1 Tiedot siitä, miten vastuu näiden toimintaperiaatteiden täytäntöönpanosta on jaettu organisaatioiden strategioissa ja menettelyissä

Vastuullinen sijoittaminen, mukaan lukien näiden toimintaperiaatteiden täytäntöönpano on organisoitu OP Varainhoidossa tavalla, mikä mahdollistaa asianmukaisen päätöksenteon, valvonnan, riskien ja eturistiriitojen hallinnan sekä palkitsemisen. Nämä toimintaperiaatteet hyväksytään OP Varainhoidon hallituksessa. Linjausten mukaisia päätöksiä tehdään OP Varainhoidon vastuullisen sijoittamisen toimikunnassa ja ESG-asiantuntijoiden toimesta. Varsinaisten ESG-strategioiden toimeenpano tapahtuu tapauskohtaisesti ESG-asiantuntijoiden tai salkunhoitajien toimesta ja yhteistyönä.

3.2 Menetelmät

Haitallisten kestävyysvaikutusten säännöllinen läpivalaisu: Pääasialliset haitalliset kestävyysvaikutukset analysoidaan säännöllisesti ESG-asiantuntijoiden toimesta läpivalaisemalla sijoitukset taulukossa 1 esitettyjen haitallisuutta kuvaavien kestävyysindikaattoreiden avulla. Mikäli läpivalaisussa tunnistetaan kohdeyhtiöitä, joiden haitalliset kestävyysvaikutukset ovat huomattavia suhteessa kohdeyhtiön verrokkeihin ja kyseinen PAI-mittari todetaan kohdeyhtiölle olennaiseksi, otetaan kohdeyhtiö tarkempaan seurantaan, ja tarvittaessa poissuljetaan tai aloitetaan vaikuttamisprosessi. Rahastojen sijoitukset läpivalaistaan säännöllisesti myös kansainvälisten normirikkomusten osalta hyödyntämällä ulkopuolisen palveluntarjoajan analyysia. Mikäli normirike havaitaan, ensisijainen keino on vaikuttaa yhtiön toimintaan, mutta mikäli se on mahdotonta tai tuloksetonta, yhtiö voidaan poistaa rahastosalkusta ja lisätä poissulkulistalle. Tunnistetuista normirikkomuksista ja näihin liittyvästä vaikuttamisprosessista raportoidaan puolivuositain omistajanohjauksen raportoinnin yhteydessä.

ESG-analyysi: Sijoitustoiminnassa käytetään ESG-mittareita ja kestävyystekijöiden toimialakohtaisen olennaisuuden huomioivaa ESG-analyysia sijoituskohteista, jonka avulla voidaan priorisoida ja tunnistaa, mitkä haitalliset kestävyysvaikutukset ovat olennaisimpia millekin sijoituskohteelle.

Poissulkeminen: Rahastot poissulkevat aktiivisista suorista sijoituksistaan kiistanalaisten aseiden valmistajia, tupakan tuottajia, lämpöhiiltä tuottavia kaivosyhtiöitä, lämpöhiiltä käyttäviä sähköyhtiöitä, sekä kansainvälisiä normeja rikkoneita yhtiöitä, joihin vaikuttaminen on ollut tuloksetonta. Poissulkulista on julkinen, ja se on saatavilla Internet-sivuilla osoitteessa www.op.fi/vastuullisuus-sijoittamisessa.

Yhtiökokoukset: OP-Rahastoyhtiö, OP Varainhoito ja OP-Henkivakuutus osallistuvat kotimaisiin ja ulkomaisiin yhtiökokouksiin vastuullisuusnäkökulmia huomioivien omistajaohjauksen periaatteidensa mukaisesti. Yhtiökokousäänestäminen koskee vain tiettyjä OP Rahastoyhtiön hallinnoimia rahastoja.

Kansainväliset normirikkomukset: Kansainväliset normit, kuten YK:n Global Compact, määrittelevät minimitason vastuulliselle liiketoiminnalle. OP Varainhoito vaikuttaa aktiivisissa suoria sijoituksia tekevissä OP-rahastoissa yhtiöihin, joiden nähdään rikkoneen kansainvälisiä normeja. Tavoitteena on, että normejä rikkoneet yhtiöt muuttavat toimintaansa ja alkavat noudattaa kansainvälisiä normeja toiminnassaan.

Ulkopuoliset varainhoitajat: OP Varainhoito on asettanut uusille ulkopuolisille varainhoitajille minimikriteerit, jotka niiden tulee täyttää ESG-asioissa. Lisäksi ulkoisten varainhoitajien vuosittainen tarkastelu selvittää, kuinka varainhoitajat huomioivat haitallisia kestävyysvaikutuksia sijoitustoiminnassaan.

Kiinteistöt: Haitalliset kestävyysvaikutukset arvioidaan säännöllisesti huomioimalla kiinteistövarallisuuden tehtyihin sijoituksiin soveltuvat PAI-mittarit. Mittarit koskevat altistumista fossiilisiin polttoaineisiin ja energiatehottomuuteen liittyville riskeille sekä kasvihuonepäästöjä ja energiakulutuksen intensiteettiä. Lisäksi kullekin rahastolle määritellyt kestävyysindikaattorit (kuten rakennusten energialuokka tai ympäristösertifiointi) selvitetään uusien investointien yhteydessä ja raportoidaan vuosittain.

3.3 Yllä mainittuihin menetelmiin liittyvä virhemarginaali ja marginaalin selitys

Mahdollisuudet tunnistaa ja analysoida kestävyystekijöihin kohdistuvia pääasiallisia haitallisia vaikutuksia riippuu aina tietojen saatavuudesta ja laadusta. Kohdeyritysten raportoimat tiedot ovat etusijalla, mutta suuri osa haitallisista kestävyysvaikutuksista on sellaista tietoa, jota yritykset eivät vielä laajalaisesti julkaise. Sovellettu tieto tulee kohdeyritysten lisäksi kolmannen osapuolen tietopalvelujen tarjoajilta. Tiedon laatua ja kattavuutta pyritään jatkuvasti parantamaan.

3.4 Käytetyt tietolähteet

OP Varainhoidossa ensisijaisia tietolähteitä ovat MSCI ESG Research ja S&P Trucost, jotka tarjoavat tietoa muun muassa kohdeyrityiden kestävyysriskeistä, haitallisten liiketoimintojen osuuksista, ilmasto-risteistä ja –mahdollisuuksista. Edellä mainitut palveluntarjoajat hyödyntävät sekä yhtiöiden raportoimaa tietoa, että arvioitua tietoa, joka pohjautuu kunkin palveluntarjoajan kehittämään arviointimalliin. Kansainvälisten normirikkeiden analyysissa ja seurannassa hyödynnetään Sustanalytics-palveluntarjoajaa. Yhtiökokousäänestysten tukena käytetään Institutional Shareholder Service (ISS) tutkimusta.

4 Vaikuttamispolitiikat

Omistajaohjauksen periaatteet ja vastuullisen sijoittamisen periaatteet ohjaavat vaikuttamistyötä. Osuuspankeilla on omat omistajaohjausperiaatteensa, jotka ovat saatavilla Internet-sivuilla osoitteessa www.op.fi/vastuullisuus-sijoittamisessa.

Osuuspankki ei itse suoraan harjoita aktiivista omistajaohjausta hoitamiensa osakesalkkujen kautta. OP Varainhoito Oy:n salkunhoitajat voivat osakemallisalkkua hoitaessaan tavata yhtiöiden edustajia ja hankkia lisätietoa muun muassa yhtiön strategian toteutuksesta, yhtiön operatiivisesta toiminnasta sekä olennaisista vastuullisuuskysymyksistä.

OP Varainhoito Oy:n ESG-asiantuntijat seuraavat, että sijoituskohteet noudattavat kansainvälisiä normeja, kuten esimerkiksi OECD:n ohjeita tai YK:n Global Compact -periaatteita. YK:n Global Compact -periaatteet liittyvät ihmisoikeuksiin, ympäristöön ja korrupioon. Kansainväliset normit määrittelevät minimitason vastuulliselle liiketoiminnalle. Mikäli tämä minimitaso ei toteudu, eli yhtiö on rikkonut kansainvälisiä normeja, yhtiön kanssa aloitetaan vaikuttamistyö. Tämä vaikuttamistyö linkittyy taulukon 1 kohtaan 10. Tavoitteena on vaikuttaa siten, että normeja rikkoneet yhtiöt muuttavat toimintaansa ja alkavat noudattaa kansainvälisiä normeja toiminnassaan. Mahdollinen päätös luopua sijoituksesta tehdään tapauskohtaisesti, normirikkeen vakavuus ja laajuus huomioiden. Päätös hyväksytään/hylätään OP Varainhoidon Vastuullisen sijoittamisen toimikunnassa. Poissulkeminen on mahdollista aktiivisten suorien sijoitusten osalta.

OP Varainhoito Oy:n ESG-asiantuntijat voivat lisäksi pyrkiä vaikuttamaan ajankohtaisiin ja olennaisiin vastuullisuuskysymyksiin osallistumalla sijoittajien yhteistyöaloitteisiin. Näiden kautta pyritään esimerkiksi kannustamaan yrityksiä edistämään ilmastotoimia, asettamaan päästövähennystavoitteita tai parantamaan ilmastoon ja luontoon liittyvää raportointia.

Osuuspankeilla omaisuudenhoitajana ei ole omistukseen perustuvaa päätöksentekovaltaa yhtiökokouksissa ilman erillistä valtuutusta. Asiakas voi itse käyttää äänioikeutta yhtiökokouksissa tai oma-aloitteisesti valtuuttaa osuuspankin äänestämään puolestaan ja antaa osuuspankille äänestysohjeita. Tosiasiallisesti valtuutusta ei ole käytetty. Osuuspankit eivät aktiivisesti osallistu yhtiökokouksiin. OP Varainhoito Oy:n salkunhoitajat eivät voi äänestää osuuspankkien asiakkaiden puolesta.

5 Kansainväliset standardit

OP Varainhoito Oy on sitoutunut noudattamaan useita kansainvälisiä normeja, ja hyödyntää kansainvälisiä viitekehyksiä läpivalaistessaan sijoituskohteitaan. Käytetty metodologia huomioi mm. seuraavat kansainväliset standardit sekä yleissopimukset:

- YK:n Global Compact periaatteet (UNGC)
- YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat periaatteet (UNGPs)
- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille
- Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimukset

Sijoituskohteiden osalta seurataan YK:n Global Compact, sekä YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien periaatteiden, sekä OECD:n toimintaohjeiden noudattamista, hyödyntämällä mm. taulukon 1 kohta 10 indikaattoria ”YK:n Global Compact -periaatteiden ja monikansallisille yrityksille annettujen Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) toimintaohjeiden rikkomiset”. Siltä osin, kun täyden valtakirjan omaisuudenhoidossa tehdään suoria aktiivisia sijoituksia, seuraavat ne OP Varainhoito Oy:n poissulkulistaa, ja yhtiöt läpivalaistaan kansainvälisten normirikkomusten osalta. OP Varainhoito hyödyntää ulkopuolista Sustainabilitys-palveluntarjoajaa, joka analysoi yritysten mahdollisia rikkeitä kansainvälisten standardien osalta ja määrittelee rikkeiden tason ja vakavuuden. Sustainabilitys monitoroi ja raportoi yhtiöistä, joiden on todettu rikkovan kansainvälisiä normeja tai jotka ovat epäiltyjen normirikkeiden takia heidän seurantalistallansa. Analyysi kattaa yli 20 000 sijoituskohdetta maailmanlaajuisesti.

5.1 Pariisin ilmastopimus

OP Varainhoito on sitoutunut Pariisin ilmastotavoitteiden edistämiseen ja saavuttamaan sijoitustoiminnan hiilineutraaliuden viimeistään vuoteen 2050 mennessä. Konkreettinen välitavoite on OP:n rahastojen yhteenlasketun hiili-intensiteetin puolittaminen vuoden 2030 loppuun mennessä verrattuna vuoteen 2019. Välitavoitteet eivät koske täyden valtakirjan omaisuudenhoitosalkkuja. Salkunhoito voi kuitenkin työssään hyödyntää ilmastomittareita analysoidessaan sijoituskohteita. Sijoituskohteiden ilmastoon liittyvän riskin tunnistamiseen keskeisiä indikaattoreita ovat kasvihuonekaasupäästöt (scope 1, 2 ja 3), hiilijalanjälki ja kasvihuonekaasuintensiteetti.

Sijoitustoiminnassa ilmastoanalyysin edellytyksenä on laadukas ja kattava data. Sijoitustoiminnassa hyödynnetään omaa ESG-työkalua osana yhtiö- tai toimialakohtaista analyysia. Tämä sisältää kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi ilmastomittareita ja tunnuslukuja ulkopuolisilta palveluntarjoajilta (MSCI, S&P Trucost), mikä mahdollistaa esimerkiksi Pariisin ilmastopimuksen lämpenemistavoitteiden mallintamisen sijoitussalkussa. Mallinnuksessa hyödynnetään Kansainvälisen Ilmastopaneelin (IPCC:n) 1.5°C skenaariota ja Kansainvälisen Energijärjestön (IEA:n) NZE 2050 skenaariota. Ilmastoriskien rajoittamiseksi OP Varainhoito on tällä hetkellä kieltänyt kaikki suorat, aktiiviset sijoitukset yrityksiin, joiden tuotanto on liikevaihdoltaan yli 20 % riippuvainen kivihiiilestä tai kivihiilipohjaisesta energiasta. Kivihiiilestä luovutaan asteittain vuoteen 2030 mennessä.

6 Historiallinen vertailu

Osuuspankit antoivat viitekautta 1.1.2022-31.12.2022 koskevan ilmoituksen osana OP Ryhmän yhdistettyä ilmoitusta pääasiallisista haitallisista kestävyysvaikutuksista. Siksi historiallinen vertailu tehdään aikaisintaan kesäkuussa 2025.